

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених
«МЕДИЧНА НАУКА В ПРАКТИКУ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»**

(Полтава, 22 листопада 2019 року)

Морфологічний корпус УМСА

Полтава-2019

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

- Ждан В.М.**, ректор Української медичної стоматологічної академії (голова)
Дворник В.М., перший проректор (заступник голови)
Кайдашев І.П., проректор з наукової роботи (заступник голови)
Костенко В.О., голова Ради Товариства молодих учених (заступник голови)
Ставицький С.О., заступник голови Ради Товариства молодих учених
Міщенко А.В., секретар Ради Товариства молодих учених
Катрушов О.В., завідуючий аспірантурою
Марченко А.В., директор навчально-наукового інституту
післядипломної освіти
Старченко І.І., начальник відділу з науково-педагогічної роботи
та організації навчально-наукового процесу
Бутович М.І., начальник відділу ТЗН
Тімоніна Н.О., начальник редакційно-видавничого відділу
Борисова З.О., голова профспілкового комітету

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених
«Медична наука в практику охорони здоров'я» (м. Полтава, 22 листопада 2019 р.) –
Полтава: Українська медична стоматологічна академія, 2019. – 64 с.

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ МІОКАРДА В РАННІ СРОКИ АСЕПТИЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ	
<i>Донченко С.В., Білаш С.М.</i>	46
МОРФОЛОГІЯ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ У ЩУРІВ	
<i>Кінаш О.В., Кісільова О.М., Грко Т.М.</i>	47
ОСОБЛИВОСТІ ЦИТОЛОГІЧНОЇ КАРТИНИ ВМІСТУ ЯСЕНЕВОЇ БОРОЗНИ У ХВОРИХ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ПРОГРАМОВАНОМУ ДІАЛІЗІ	
<i>Кобеняк М.М., Проніна О.М., Білаш С.М.</i>	48
РЕАКЦІЯ МАКРОФАГІВ В РАНЕВОМУ ДЕФЕКТІ ТОВСТОЇ КИШКИ НА ІМПЛАНТАЦІЮ СИНТЕТИЧНОГО ШОВНОГО МАТЕРІАЛУ	
<i>Кононов Б.С., Білаш В.П.</i>	48
МОРОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗВ'ЯЗКІВ МОЗОЧКА ЩУРІВ З ІНШИМИ ВІДДІЛАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	
<i>Крамаренко Д. Р.</i>	49
ВПЛИВ 1% ЕФІРУ МЕТАКРИЛОВОЇ КИСЛОТИ НА СТРУКТУРУ ЄМНІСНОЇ ЛАНКИ ЧАСТОЧОК ПІДНИЖНЬОЩЕЛЕПНИХ ЗАЛОЗ ЩУРІВ	
<i>Полович О. І.</i>	50
МОРОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ПЛАЦЕНТІ ПРИ ДОНОШЕНІЙ ВАГІТНОСТІ У ЖІНОК З ПЕРВИННОЮ АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПОТЕНЗІЄЮ	
<i>Скотаренко Т.А., Борута Н.В., Вільхова О.В.</i>	51
РЕАКЦІЯ СІТЧАСТОЇ ЗОНИ КОРИ НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ БЛИЖ ЩУРІВ НА ВВЕДЕННЯ ПРЕПАРАТУ «ДИФЕРЕЛІН»	
<i>Тимошенко І.О.</i>	52
ДИСКОМПЛЕКАЦІЯ ВОРСИНОК СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ЩУРІВ З ОПІКОМ ШКІРИ ЗА УМОВ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО СТРЕПТОЗОТОЦИНІНДУКОВАНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	
<i>Фаустова М.О., Назарчук О.А., Чумак Ю.В.</i>	53
МІКРОБІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ УСКЛАДНЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ З ХІРУРГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	
<i>Штепа К.В., Лічман Д.В., Стецук Є.В.</i>	53
СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ МАЛИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ТВЕРДОГО ПІДНЕБІННЯ ЩУРІВ В ЕКСПЕРИМЕНТІ З «ДИФЕРЕЛІНОМ» НА ПЕРШОМУ МІСЯЦІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	
ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ ТА ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	
<i>Біланов О.С.</i>	55
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
<i>Гаврильска К. Г.</i>	56
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕПРОФІЛЬНИХ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	
<i>Горбенко Є.В.</i>	57
ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ ІЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН	
<i>Ефендієва С.М., Бугасько К.С.</i>	58
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК-1»	
<i>Жамардій В.О.</i>	59
СУЧАСНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	
<i>Рак С. В.</i>	60
СТАНДАРТИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: ЩО ПОВИНЕН ЗНАТИ МАЙБУТНІЙ ЛІКАР, ЩОБ ЗАХИСТИТИ СВОЇ ПРАВА?	
<i>Сливка Л.В.</i>	61
АКТУАЛЬНІСТЬ КОНЦЕПЦІЇ Т.ПАРСОНСА «РОЛЬ ХВОРОГО» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ	
<i>Шерстюк Н.О., Прийма Л.Ю.</i>	62
ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	
<i>Юрковська Л.Г., Краснов В.В., Убогов С.Г.</i>	63
ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОВІЗОРІВ ТА ЛІКАРІВ	

У низці англійських запозичень (зокрема, зі сфери косметології) наявні власне англійські деривати, наприклад, суфікс *-ing*, якщо є маркером герундію:

пілінг (від англ. *peel* – «шкребти») – косметична процедура для глибокого очищення шкіри за допомогою спеціальних кремів;

пірсинг (від англ. *piercing* – «прокол») – одна з форм модифікацій тіла, створення проколу, в якому носять прикраси;

ліфтинг (від англ. *lift* – «підняти») – косметична операція омолодження, яка полягає в підтяжці шкіри обличчя;

скринінг (від англ. *to screen* – *просівати, ретельно відбирати*) – обстеження населення для виявлення хворих якоюсь хворобою [1].

Таким чином, ми з'ясували деякі особливості медичних термінів-англіцизмів. Так, більшість із цих термінів була запозичена англійською з латинської або грецької мови та є інтернаціоналізмами. Основні механізми запозичення англіцизмів до української медичної термінології є транслітерація, транскрипція та калькування. Семантичні особливості медичних термінів тісно пов'язані із їхньою дериватологічною структурою, що було продемонстровано відповідними прикладами. Подальші перспективи дослідження пов'язані із класифікацією медичних термінів-англіцизмів за семантичними, етимологічними, структурними та іншими ознаками.

Література

1. Breiter M.A. *Anglitsizmy v ruskom iazyke: istoriia i perspektivy. Posobie dlia inostrannykh studentov-rusistov.* Vladivostok: Dialog-MGU, 1997. P. 34-45. (Russian).
2. Ozhegov S.I. *Slovar russkogo iazyka / pod red. N.Iu. Shvedovoi.* Moskva: Russkii iazyk, 1983. 816 p. (Russian).

УДК 614.23/.251:615.1:378.22:34

Юрковська Л.Г., Краснов В.В., Убогов С.Г.

ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОВІЗОРІВ ТА ЛІКАРІВ

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, м. Київ

Актуальність проблеми. Безперервний професійний розвиток (БПР) провізорів та лікарів останніми десятиліттями знаходиться у фокусі постійної уваги як Української держави в особі, зокрема, Уряду України (КМУ) та МОЗ України, так і суспільства в особі, серед інших, фахової громади провізорів та лікарів, закладів вищої та післядипломної освіти у сфері охорони здоров'я, а останнім часом – широкого кола новостворених провайдерів відповідних освітніх послуг. Проте законодавчі зміни останніх років створили не тільки нові можливості для розвитку вітчизняної системи БПР провізорів та лікарів, але й певне коло труднощів, пов'язаних з особливостями нового правового поля цієї діяльності.

Наукова новизна роботи. Проблематиці БПР провізорів та лікарів в Україні присвячено чимало публікацій відомих вітчизняних вчених, серед яких І.М. Алексєєва, О.М. Вернер, Н.Г. Гойда, Ю.М. Григоров, Б.П. Громовик, Л.Л. Давтян, А.В. Кабачна, К.Л. Косяченко, А.А. Котвіцька, Є.Г. Книш, Т.М. Краснянська, В.М. Михальчук, З.М. Мнушко, М.С. Пономаренко, О.Є. Січкоріз, В.В. Трохимчук та інші. Проте дослідженню правових колізій, які з'явилися у правовому полі вітчизняного БПР за результатами законодавчих нововведень протягом 2019 року, дотепер присвячено недостатньо наукової уваги.

Мета роботи полягає у науковому обґрунтуванні правових колізій БПР провізорів та лікарів, які виникли за результатами законодавчих нововведень останнього року, їх негативного впливу на розвиток вітчизняної системи БПР, а отже необхідності їх усунення та подолання.

Методи. Для досягнення мети у роботі використано, передусім, бібліосемантичний, аналітичний та порівняльно-правовий методи дослідження.

Результати дослідження. Новітні правові підвалини трансформації вітчизняної системи БПР провізорів та лікарів були закладені постановою КМУ від 28.03.2018 № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», згідно з якою було визначено основні організаційні засади БПР фахівців у сфері охорони здоров'я, впроваджено новий правовий статус організатора (провайдера) заходів БПР, окреслено загальні правові межі і форми неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я тощо [1].

Підкреслимо, що даною постановою було закладено єдині підходи до організації БПР як лікарів, так і провізорів. Проте уже в Стратегії розвитку медичної освіти в Україні, схваленій розпорядженням КМУ від 27.02.2019 № 95-р, в контексті розвитку системи БПР не виявилось жодних згадок щодо провізорів, натомість було окреслено основні шляхи забезпечення БПР тільки щодо медичних працівників, зокрема: «надання медичним працівникам права самостійно обирати місце проходження підвищення кваліфікації; зміна моделі фінансування БПР (запровадження моделі, відповідно до якої держава виділятиме кошти на підвищення кваліфікації кожного лікаря)» [2]. На даний час жодних проєктів нормативно-правових актів щодо стратегії розвитку фармацевтичної освіти в Україні у публічному просторі не представлено, що викликає суттєве занепокоєння щодо подальших перспектив розвитку не тільки системи БПР провізорів, але й вищої та післядипломної фармацевтичної освіти.

Окрім вказаної Стратегії, відкрив правову можливість для появи істотних колізій у правовому регулюванні БПР провізорів і лікарів наказ МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» [3], який фактично повністю відокремив правові механізми організації і здійснення БПР лікарів від

БПР провізорів, не тільки визначивши конкретні механізми атестації лікарів, види заходів БПР лікарів та критерії нарахування балів за них, але й вносячи зміни у Положення про порядок проведення атестації провізорів, затверджене наказом МОЗ України від 12.12.2006 № 818 [4], а також фактично залишаючи чинним для БПР провізорів наказ МОЗ України від 07.07.2009 № 484 «Про затвердження Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах» [5].

Вказані та інші законодавчі новели призвели до того, що на даний час передатестаційні цикли для лікарів втратили своє правове підґрунтя, а для провізорів ПАЦ з правової точки зору залишається актуальною формою БПР. За проходження вітчизняного циклу тематичного удосконалення тривалістю 2 тижні лікар отримує 50 балів [3], а провізор – 15 балів [5]. Прикладів таких колізій можна наводити чимало. Загалом, істотним чином відрізняється як перелік заходів БПР для провізорів і лікарів, підходи в їх оцінюванні, так і процедурні питання організації атестації провізорів та лікарів, визначення ступеню обов'язковості їх проходження тощо.

Вказані законодавчі колізії не тільки неприпустимі з огляду на вимоги уже згадуваної постанови КМУ від 28.03.2018 № 302 щодо єдиних підходів до організації БПР фахівців у сфері охорони здоров'я, але й призводять до істотної плутанини у практиці проведення заходів БПР, кдли самі організатори (провайдери) таких заходів губляться у суперечливих вимогах чинного законодавства та видають провізорам сертифікати участі у заході, у яких позначається як права підстава його проведення та оцінювання наказ МОЗ від 22.02.2019 № 446, який стосується виключно БПР лікарів.

Висновки. Таким чином, вказана колізійність законодавчих норм щодо БПР провізорів та лікарів не тільки штучно розмежує вітчизняну систему БПР на дві істотно різні підсистеми, але й поглиблює невизначеність у практично-правових питаннях організації заходів БПР провізорів, розмиває правові підстави визначення ступеню їх необхідності та обов'язковості для провізорів, а також залишає широке поле для дискусії, яка точиться останніми роками щодо доцільності самого існування не тільки системи БПР провізорів, але і їх післядипломної освіти.

Вказане правове становище, у якому опинилася система БПР провізорів вважаємо неприпустимим та таким, що потребує найшвидшого законодавчого вирішення. Перспективи подальший досліджень у даному напрямку вбачаємо у розробці елементів концептуальної моделі вдосконалення системи БПР провізорів як основи майбутніх законодавчих змін.

Література

1. Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я : постанова Кабінету міністрів України від 28 березня 2018 р. № 302 (зі змінами і доповненнями, у редакції від 30 серпня 2019 р.). *Офіційний вісник України*. 2018. № 36. Ст. 1264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-%D0%BF> (дата звернення: 19.09.2019).
2. Про схвалення Стратегії розвитку медичної освіти в Україні : розпорядження Кабінету міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р. *Офіційний вісник України*. 2019. № 21. Ст. 734. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2019-%D1%80> (дата звернення: 19.09.2019).
3. Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 р. № 446. *Офіційний вісник України*. 2019. № 26. Ст. 937. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0293-19> (дата звернення: 19.09.2019).
4. Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 р. № 818 (зі змінами і доповненнями, у редакції від 30 грудня 2016 р.). *Офіційний вісник України*. 2006. № 52. Ст. 3551. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1366-06> (дата звернення: 19.09.2019).
5. Про затвердження Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 07 липня 2009 р. № 484. *Офіційний вісник України*. 2009. № 58. Ст. 2044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-09> (дата звернення: 19.09.2019).